

5267 בג"צ 192

בית המשפט העליון בשבתו
כבית המשפט הגבוה לצדק

בעניין:

1. _____ אביריגיה
בעלת דרכון ירדני מס' _____
ע"י ב"כ עו"ד אנדרה רוזנטל
רשיון מס' 11864
מטעם "המוקד להגנת הפרט"
שכתובתו למסירת כתבי בית דין הינה
רח' בארי 3, ירושלים 94264
טלפון: 250458, פקס' 250716

העותרת

נ ג ד

1. שר הבטחון
2. מפקד כוחות צה"ל בדרום לבנון

המשיבים

עתירה ל- HABEAS CORPUS

כבוד בית המשפט מתבקש להזמין את המשיבים לבוא וליתן טעם מדוע לא ימסרו פרטים מדויקים אודות בנה של העותרת: אם הוא בין החיים, מקום הימצאו ואם הוא בין המתים, מקום קבורתו.

ומלה פרטי העתירה

1. העותרת, בעלת דרכון ירדני, ילידת 1934, תושבת ירדן, הינה אמר של _____ זנואהדה (להלן: הנעדר).
2. ביום 3.2.90 יצא הנעדר, יחד עם 2 אחרים, מאזור דרום לבנון לכיוון הגבול עם ישראל. הוא לא שב ללבנון.
3. בסמוך ל-5.2.90 הודיעו מקורות פלסטיניים לעותרת בביתה כי בנה נהרג.
4. בסמוך לאותו מועד ראתה העותרת כתבה בטלביזיה הירדנית, בה נמסר כי בן העותרת נפצע ברגלו והועבר לישראל. באותה כתבה נמסר כי 2 שותפיו של בן העותרת נהרגו.
5. העותרת פנתה לצלב האדום, אך לא נמסר לה מידע סופי אודות בנה.
6. ביום 19.8.92 פנתה העותרת, אשר היתה בגדה המערבית על פי רשיון ביקור כדי לחפש את בנה, אל "המוקד להגנת הפרט" בבקשה לאתר את בנה.
תצהיר העותרת מצ"ב ומסומן באות ע'1.

7. "המוקד להגנת הפרט" פנה לשירות בתי הסוהר וכן אל המשל"ט שהוא מרכז שליטה המרכז מידע על עצורים ואסירים במתקני צה"ל בשטחים המוחזקים ובקציעות, אולם ללא הועיל.
8. ביום 27.8.92 פנה "המוקד" בכתב אל דובר צה"ל בבקשה לאתר את בנה של העותרת.
העתק מפנייה זו מצ"ב ומסומן באות ע'2.
9. ביום 4.9.92 פנה שוב "המוקד" לדובר צה"ל, הפעם לענף הסברה ובמקביל לסא"ל מעוז, מתאם פעולות הממשלה בדרום לבנון.
העתק מפניות אלו מצ"ב ומסומן באותיות ע'3 ו-ע'4.
10. ביום 22.9.92 התקבלה הודעה מדובר צה"ל המוסרת כי ביום 3.2.90 נהרגו מאש חיילי צה"ל ברצועת הבטחון בלבנון, 2 פלסטינים. מההודעה, אשר העתק ממנה מצ"ב ומסומן באות ע'5, לא ברור האם היו יותר אנשים יחד עם ה-2 שנהרגו, וכן לא נמסרו שמותיהם של ה-2 אשר נהרגו, כדי לדעת האם מדובר בבן העותרת, אם לאו. אין כל אזכור על פצוע.
11. למשפחת העותרת מאזור בית לחם הגיעו ידיעות מהכלא כי בן העותרת מאושפז בבית חולים שליד בית הסוהר ברמלה וכן כי הוא מוחזק בכלא אשקלון. כן נמסרו שמותיהם של 2 אסירים אשר ראו את בן העותרת.
12. ביום 14.10.92 ניסה ב"כ העותרת לבקר את 2 האסירים אשר הוזכרו בסעיף 11 לעיל, במקום כליאתם, כלא ג'ניד שליד שכם. קצין בטחון סירב לאפשר לב"כ העותרת לדבר עם הכלואים בטענה כי ללא יפוי כוח מטעם אין הוא מאפשר את הפגישה.
13. ביום 21.10.92 ניגש שוב ב"כ העותרת אל בית הסוהר ג'ניד שליד שכם, כאשר בידיה העתק מיפוי כוח מאותם אסירים שבדצונו לבקר, המיועדים לעו"ד אחר, וכן מכתב לוואי מאותו עו"ד האחר. הפעם הצליח ב"כ העותרת לפגוש את שני האסירים.
14. משיחתו של ב"כ העותרת עם _____ עסאד, עולה כי הוא ראה את בן העותרת בשנת 1991 בבית חולים שליד כלא רמלה, בעת שהיה שם לצורך בדיקות. בן העותרת היה קטוע רגל וביקש למסור כי הוא בחיים וכי בדצונו שבני משפחתו, מאזור בית לחם, יבקרו אותו בבית החולים. אותו אסיר, _____ עסאד, הינו מכפר תמארי שבאזור בית לחם.
העתק מתצהיר _____ עסאד מצ"ב ומסומן באות ע'6.
15. משיחת ב"כ העותרת עם _____ יזיר, עולה כי אסיר זה מנהל התכתבות עם בן העותרת. כן נמסר לב"כ העותרת כי השניים לא התראו מעולם. בנוסף, נמסר כי בן העותרת נשפט ל-17 שנות מאסר בפועל וכי הוא מוחזק בכלא אשקלון. _____ יזיר מסר כי בן העותרת נשפט לפני כ-6 חודשים בלוד. בנוסף הוא מסר שם של אסיר נוסף, שלדבריו מוחזק כעת בכלא אשקלון, אשר מכיר את בן העותרת.
תצהיר _____ יזיר מצ"ב ומסומן באות ע'7.

16. מבירור טלפוני שנערך ע"י ב"כ העותרת ביום 25.10.92 עם מזכירות ביהמ"ש הצבאי לוד, עולה כי בן העותרת לא נשפט בלוד במשך 12 החודשים האחרונים.
17. בבירור טלפוני שנערך ע"י ב"כ העותרת ביום 25.10.92 עם מזכירות התביעה הצבאית בתל אביב, הובהר כי בן העותרת לא נשפט בבית משפט צבאי בלוד.
18. מבירור טלפוני נוסף, שגם הוא נעשה ע"י ב"כ העותרת עם בית הסוהר אשקלון, מיום 25.10.92, עולה כי בן העותרת לא מוחזק שם.
19. א. העותרת טוענת כי יש למשיבים חובה לנהוג כלפי בנה לפי הכללים של המשפט הבינלאומי הפומבי. שאלת מעמדו של השטח הסמוך לגבול הצפון הוכרעה על ידי בית משפט נכבד זה בבג"צ 102/82, 150, 593, 690, 271/82 צמל ואח' נ' שר הבטחון ואח' פד' (זד) 365 בעמוד 371 ואילך. בית המשפט שוב ואימץ קביעה זו בבג"צ 574/82 אל נאוואר נ' שר הבטחון ואח' פד' 574/82 לט (3) 449.
- ב. במסגרת חובה זו על המשיבים למסוד לעותרת את קורות בנה, דהיינו, האם הוא בין החיים, אם לאו. חלה חובה על המשיבים לפרט, בעקבות תשובה לשאלה הראשונה, כל הפרטים הרלוונטיים, דהיינו אם הוא בין החיים, היכן הוא מוחזק, האם הוא נשפט ושאלות נוספות הנלוות: אם הוא בין המתים, את מקום קבורתו.
20. לאור כל האמור לעיל, מתבקש כבוד בית המשפט להיעתר לבקשה וליתן את הצו המבוקש.

אריאל רוזנבלט
אבנדרה רוזנבלט, עו"ד
ב"כ העותרת

ירושלים, היום יום 04.11.92

(ת.ש. 3228, מ.מ. 5076)